

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15021767	Castro da Uz	Pontes de García Rodríguez (As)	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
TMV	Transporte e mantemento de vehículos	CD2TMV000200	Electromecánica de vehículos automóbiles	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1708	Sustentabilidade aplicada ao sistema produtivo	2024/2025	1	30	36

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	JUAN MANUEL ARROYO PANIAGUA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A programación didáctica do módulo profesional MP1708 contextualízase para o IES Castro da Uz situado no Concello de As Pontes.

Dada a variedade de situacións educativas e o contexto socio-laboral de As Pontes, ofértase un ciclo formativo de Grao Medio en Transporte e Mantemento de vehículos para a especialidade de Electromecánica de Vehículos Automóbiles, tendo en conta en primeiro lugar as necesidades do pobo de As Pontes e tamén as cercanías donde existen núcleos urbanos tan importantes coma Ferrol. A presente programación didáctica baseáse nunha ensinanza de ciclo medio en oferta ordinaria e realízase tomando como referencia o contido do Decreto 94/2011, (que desenrola o Real Decreto 453/2010), polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao MEDIO correspondente ó título de Técnico en Electromecánica de Vehículos, orientándose principalmente tanto a concesionarios como a talleres de reparación de vehículos e na medida do posible tentara atender as demandas da industria local de automoción. O alumnado procede de distintas vías de acceso o que confire un perfil inicial moi variado pero cunha característica en común, tan só unha mínima porcentaxe do mesmo posúe experiencia profesional previa, sendo a motivación principal a de traballar nun taller o que permite identificar ao grupo como bastante homoxéneo.

Polo que respecta ao CONTORNO PROFESIONAL do alumnado do ciclo medio de electromecánica de vehículos automóbiles.

1. As persoas con este perfil profesional exercen a súa actividade no sector de construción e mantemento de vehículos, nos subsectores de automóbiles, motocicletas e vehículos pesados:

- Empresas de frotas de alugamento de vehículos, servizos públicos, transporte de pasaxeiros e mercadorías.
- Empresas fabricantes de vehículos e compoñentes.
- Empresas dedicadas á inspección técnica de vehículos.
- Empresas dedicadas á fabricación, á venda e á comercialización de equipamentos de comprobación, diagnose e recambios de vehículos.
- Empresas situadas noutros sectores produtivos onde se realicen traballos de mantemento de electromecánica (grupos electrógenos, cintas transportadoras movidas con motor de explosión, etc.).

2. As ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:

- Electronicista de vehículos.
- Electricista electrónico de mantemento e reparación en automoción.
- Mecánico/a de automóbiles.
- Electricista de automóbiles.
- Electromecánico/a de automóbiles.
- Mecánico/a de motores e os seus sistemas auxiliares, de automóbiles e motocicletas.
- Reparador/ora de sistemas pneumáticos e hidráulicos.
- Reparador/ora de sistemas de transmisión e freos.
- Reparador/ora de sistemas de dirección e suspensión.
- Operario/a de ITV.
- Instalador/ora de accesorios en vehículos.
- Operario/a de empresas dedicadas á fabricación de recambios.
- Electromecánico/a de motocicletas.

-Vendedor/ora distribuidor/ora de recambios e equipamentos de diagnose.

Este módulo profesional é de soporte, e contén a formación necesaria para desempeñar as funcións de montaxe e mantemento mediante operacións de circuitos eléctricos e auxiliares no automóbil.

COMPETENCIA XERAL

A competencia xeral deste título consiste en realizar operacións de mantemento, montaxe de accesorios e transformacións nas áreas de mecánica, hidráulica, neumática, electricidade e electrónica do sector da automoción, axustándose a procedementos e tempos establecidos, e cumprindo as especificacións de calidade e protección ambiental.

Este módulo profesional proporcionalle ao alumnado os coñecementos, as competencias, as actitudes e os valores necesarios para tomar decisións fundamentadas e levar a cabo accións responsables en favor da integridade do ambiente, a viabilidade da economía e unha sociedade xusta.

A formación do módulo é de carácter transversal e, por conseguinte, contribúe a alcanzar os obxectivos xerais do ciclo formativo e as competencias xerais do título.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Aspectos ambientais, sociais e de gobernanza	Identificar os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza	5	14
2	Retos ambientáis e sociais da sociedade actual	Caracterizar os retos ambientais e sociais e o seu impacto	5	14
3	Sustentabilidade e desempeño profesional y persoal	Aplicar criterios de sustentabilidade no desempeño profesional diario	7	19
4	Productos e servizos na economía circular	Coñecer a economía circular e súa aplicación	6	17
5	As actividades sostibles	Coñecer actividades sostibles que minimizan o seu impacto no sociedade	6	17
6	O plan de sustentabilidade	Estudar os grupos de interés na empresa e as accións do plan de sustentabilidade	7	19

4. Por cada unidade didáctica
4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Aspectos ambientais, sociais e de gobernanza	5

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza (ASG) relativos á sustentabilidade tendo en conta o concepto de desenvolvemento sustentable e os marcos internacionais que contribúen á súa consecución	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbiuse o concepto de sustentabilidade, establecendo os marcos e os acordos internacionais asociados ao desenvolvemento sustentable
CA1.2 Identifícaronse os piares ambientais, sociais e de gobernanza que inflúen no desenvolvemento sustentable das organizacións empresariais
CA1.3 Relacionáronse os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS) coa súa importancia para a consecución da Axenda 2030
CA1.4 Analizouse a importancia de identificar os aspectos ASG máis relevantes para os grupos de interese das organizacións, relacionándoos cos riscos e coas oportunidades que supoñen para a propia organización
CA1.5 Identifícaronse os principais estándares de métricas para a avaliación do desempeño en sustentabilidade, os seus indicadores e o seu papel, segundo a lexislación vixente e as futuras regulacións en desenvolvemento
CA1.6 Descríbiuse o investimento socialmente responsable (ISR) e o papel que desempeñen os analistas financeiros e investidores

4.1.e) Contidos

Contidos
Piares ambientais, sociais e de gobernanza transcendentos no desenvolvemento sustentable das organizacións.
Introdución ao concepto de sustentabilidade. Repercusión na economía globalizada.

Contidos
<p>Marcos e acordos internacionais da sustentabilidade.</p> <p>Identificación dos aspectos sociais e de gobernanza (ASG) nas organizacións.</p> <p>Principais estándares de medición da sustentabilidade. Indicadores. Lexislación vixente.</p> <p>Obxectivos do Desenvolvemento Sustentable. Relevancia para a consecución da Axenda 2030.</p> <p>Definición de investimento socialmente responsable (ISR): criterios éticos, ambientais e sociais. Tipos de ISR.</p>

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Retos ambientais e sociais da sociedade actual	5

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Caracteriza os retos ambientais e sociais describindo os impactos sobre as persoas e os sectores produtivos, e propón accións para os minimizar	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse os principais retos ambientais e sociais
CA2.2 Relacionáronse os retos ambientais e sociais co desenvolvemento da actividade económica
CA2.3 Analizouse o efecto dos impactos ambientais e sociais sobre as persoas e os sectores produtivos
CA2.4 Identifícanse as medidas e as accións encamiñadas a minimizar os impactos ambientais e sociais
CA2.5 Analizouse a importancia de establecer alianzas e de traballar de maneira transversal e coordinada para abordar con éxito os retos ambientais e sociais, e lograr os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable

4.2.e) Contidos

Contidos
Alianzas e sinerxías público-privadas para o logro dos ODS.
Principais retos ambientais e sociais: superpoboación, cambio climático, consumo de auga e materias primas, economía circular, deforestación, contaminación, enerxías renovables (hidróxeno verde, eólica, solar etc.), descarbonización etc.
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias sobre as persoas e os sectores produtivos
Impactos ambientais, sociais e as súas consecuencias co desenvolvemento da actividade económica.
Medidas e métodos encamiñados a minimizar e/ou reducir os impactos ambientais e sociais.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Sustentabilidade e desempeño profesional y persoal	7

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Establece a aplicación de criterios de sustentabilidade na actividade profesional e na contorna persoal	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Identifícaronse os ODS máis relevantes para a actividade profesional que realizan
CA3.2 Analizáronse os impactos reais e potenciais relacionados cos ODS
CA3.3 Analizáronse as actitudes persoais na consecución dos ODS
CA3.4 Identifícaronse as prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS

4.3.e) Contidos

Contidos
Riscos, impactos reais e potenciais relacionados cos ODS.
Contribución das actitudes persoais na consecución dos ODS.
Identificación dos aspectos de sustentabilidade e ODS máis salientables do sector produtivo correspondente.
Adopción de prácticas sustentables no ámbito profesional que contribúan ao cumprimento dos ODS.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Productos e servizos na economía circular	6

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Propón produtos e servizos responsables tendo en conta os principios da economía circular	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Determináronse os modelos de produción e consumo actual
CA4.2 Analizouse o ciclo de vida do produto
CA4.3 Identificáronse os principios da economía verde e circular
CA4.4 Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción
CA4.5 Aplicáronse principios de ecodeseño
CA4.6 Identificáronse os procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados

4.4.e) Contidos

Contidos
Identificación dos procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados.
Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.
Características principais dos modelos de produción e consumo actual en produtos e servizos.
Descrición dos principios e os beneficios da economía verde e circular, a biodiversidade e a actividade económica fronte ao modelo clásico de produción.
Produtos sustentables: ecodeseño.
Análise de sustentabilidade do ciclo de vida de produtos e servizos.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	As actividades sostibles	6

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Realiza actividades sustentables minimizando o impacto destas no ambiente	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Caracterizouse o modelo de produción e consumo actual
CA5.2 Identifícaronse os principios da economía verde e circular
CA5.3 Contrastáronse os beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción
CA5.4 Avaliouse o impacto das actividades persoais e profesionais

Criterios de avaliación
CA5.5 Aplicáronse principios de ecodeseño
CA5.6 Aplicáronse estratexias sustentables
CA5.7 Analizouse o ciclo de vida do produto
CA5.8 Identificáronse os procesos de produción e os criterios de sustentabilidade aplicados
CA5.9 Aplicouse a normativa ambiental

4.5.e) Contidos

Contidos
<p>Apreciación do impacto das actividades persoais e profesionais.</p> <p>Valoración dos beneficios da economía verde e circular fronte ao modelo clásico de produción.</p> <p>Materialización dos principios de ecodeseño nas actividades ou nos produtos sustentables.</p> <p>Aplicación de estratexias sustentables.</p> <p>Aplicación dos principios da economía verde e circular.</p> <p>Análise das fases do ciclo de vida do produto.</p> <p>Modelos de produción e consumo actual en diferentes actividades ou produtos sustentables.</p> <p>Criterios de sustentabilidade aplicados nos procesos de produción.</p> <p>Cumprimento de normativa ambiental.</p>

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	O plan de sustentabilidade	7

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Analiza un plan de sustentabilidade dunha empresa do sector, identificando os seus grupos de interese e os aspectos ASG materiais, e xustifica accións para a súa xestión e a súa medición	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Identifícaronse os principais grupos de interese da empresa
CA6.2 Analizáronse os aspectos ASG materiais, as expectativas dos grupos de interese e a importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais
CA6.3 Definíronse accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados
CA6.4 Determináronse as métricas de avaliación do desempeño da empresa de acordo cos estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados
CA6.5 Elaborouse un informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos

4.6.e) Contidos

Contidos
Accións encamiñadas a minimizar os impactos negativos e a aproveitar as oportunidades que presentan os principais aspectos ASG identificados.
Elaboración dun informe de sustentabilidade co plan e os indicadores propostos.
Análise de todos os aspectos ambientais, sociais e de gobernanza, das expectativas dos grupos de interese e da importancia dos aspectos ASG en relación cos obxectivos empresariais.
Establecemento das métricas de avaliación acerca do desempeño da empresa tendo en conta os estándares de sustentabilidade máis amplamente utilizados.
Identificación dos principais grupos de interese da empresa.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os criterios de cualificación do alumnado que cursa ensinanzas de formación profesional en Galicia ven regulado pola La Ley orgánica 3/2022, de 31 de marzo e polo Real Decreto 659/2023 do 18 de Xullo baseándose no artigo 107 do mesmo referente a "Avaliación e Permanencia" das cualificacións e da formación profesional. A cualificación do módulo profesional será numérica, entre un e dez, sen decimais. Ademais se establece un sistema de avaliación continua toda vez que é imprescindible alcanzar os resultados de aprendizaxe de cada unidade didáctica de forma acumulativa, no sentido en que as unidades didácticas posteriores precisan do dominio das anteriores, o cal require a asistencia regular do alumnado ás clases e actividades programadas, así mesmo tamén haberá unha sesión de avaliación en cada trimestre do curso. A cualificación realizarase tomando como referencia os Obxectivos, expresados en Resultados de Aprendizaxe, os Criterios de Avaliación do módulo e os Obxectivos xerais do ciclo formativo, segundo o establecido no seu currículo correspondente.

Referente aos diferentes procedementos empregados para a avaliación do alumnado faranse atendendo aos seguintes apartados:

- Control ou proba escrita individual sobre contidos impartidos.
- Control da colaboración e traballo en grupo.

Os mínimos exigibles para acadar a avaliación positiva do módulo son os reflectidos no apartado 4c, de tal xeito que o alumno deberá superar cando menos estes mínimos.

En termos xerais o módulo consta de 6 Unidades Didácticas, os enunciados das mesmas veñen reflectidos na programación.

1º Ó remate de cada unha ou de varias Unidades Didácticas (segundo profesor estime oportuno) poderá haber:

a/ una proba escrita ou traballo. O número de preguntas de dita proba queda a decisión do profesor. A proba escrita constará dun ou varios exames que poderán ser de tipo test, a desenrolar cuestións, preguntas cortas e/ou problemas. A nota mínima para aprobar cada Unidade Didáctica será de 5 puntos ou máis. As datas de estas probas poderán ser postas polo alumnado e consensuadas co visto e prace do profesor/a, pero en caso de non haber acordo ou as datas propostas non sexan as axeitadas (segundo o criterio do profesor/a) serán postas por este que terá a derradeira palabra neste asunto.

2/ Cada trimestre o alumno/a será avaliado. A calificación deste trimestre será un número enteiro comprendido entre o 1 e o 10. Dentro desta nota estará englobado todo o comentado hasta este punto.

3/ Os exames de recuperación en cada trimestre se realizarán sempre que sexa posible e a programación poda darse na súa totalidade, este último criterio terá prioridade ao exame de recuperación e será a xuízo do profesor do módulo. En todo caso e se non fora posible faríanse durante as datas da avaliación final de marzo.

4/ Cando na avaliación concorran varias Unidades Didácticas, cabe a posibilidade de que o alumno/a suspenda dita avaliación aínda aprobando alguna UD, neste caso o profesor do módulo pode gardarlle as Unidades Didácticas aprobadas para que non teña que repetilas de cara as probas finais de xuño.

5/ Nas probas finais de xuño, os alumnos/as irán so coas Unidades Didácticas que non superaron ao longo do curso, a non ser que o profesor do módulo estime que deban presentarse con toda a materia. Esta estimación estará baseada en aspectos tales como: actitude do alumnado, capacidade de resolución dos problemas, faltas de asistencia o longo do curso e xustificación das mesmas, respecto o docente e a os compañeiros/as, etc.

6/ De calquera xeito, aínda que todas as UD estean superadas, será condición sinecuanon o ter feito e entregado todos e cantos exercicios e traballos lle sexan marcados polo profesor.

7/ A nota para aprobar cada Unidade Didáctica tendo en conta os apartados anteriores será de 5, as notas inferiores a 5, implican o suspenso da Unidade Didáctica.

NOTA POR AVALIACIÓN

Calculárase facendo a media aritmética das notas de cada unidade didáctica terminada ou parcialmente terminada e avaliada nese período.

NOTA FINAL

Será a media aritmética da nota das dúas avaliacións. Será preciso ter polo menos un cinco en cada avaliación para facer media e aprobar.

Durante as probas de avaliación o uso fraudulento de equipamentos, dispositivos ou actitude negativa (copiar nun exame) do alumnado implicará a expulsión na proba e unha calificación de cero puntos.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

1/ Os mínimos esixibles para acadar a avaliación positiva son os reflectidos no apartado 4c, de tal xeito que o alumno/a deberá superar cando menos estes mínimos.

2/O alumno que supere durante o curso as probas correspondentes a: Probas escritas e prácticas marcadas para cada Unidade Didáctica, traballos, etc. non terá que asistir ao exame final de marzo, a non ser que queira mellorar a súa nota. Neste caso o alumno/a deberá examinarse de toda a materia impartida o longo do curso.

3/ O alumno/a que non supere algunha Unidade Didáctica o longo do curso, e coincidindo coas datas da avaliación final extraordinaria de xuño, deberá facer un exame ou proba de recuperación de ditas Unidades Didácticas.

4/ En principio o alumno/a terá que presentarse á proba final extraordinaria só coas Unidades Didácticas pendentes (en diante materia pendente) . Tamén é importante subliñar que é facultade do profesor/a do módulo decidir se o alumno/a se ten que examinar de toda a materia ou so das Unidades Didácticas que teña suspensas, dependendo ademáis dos criterios aplicados individualmente a cada alumno/a tales como: Asistencia e puntualidade a clase durante o curso, nivel global medio de coñecementos alcanzados, cualificacións obtidas durante o curso, actitude e respecto de cara o profesor e os compañeiros/as, cuidado do material empregado así como das instalacións, orde e organización á hora de realizar os traballos.

5/ As datas para as probas finais ordinarias e extraordinarias, xunto coa materia a recuperar de cada alumno/a, será comunicada na clase e publicadas nos taboeiros de anuncios do taller, da aula e do centro con antelación suficiente o seu inicio.

6/ No caso de non asistencia á clase sin causa de peso xustificada, non se avisara o alumno/a de forma individual das datas e contidos das mesmas. Deberán o alumnado o que amose interés en vir o centro a informarse.

7/ O alumnado que perdesse o dereito a avaliación continua nun determinado módulo terá dereito a unha proba final extraordinaria previa á avaliación final do módulo correspondente, de acordo co establecido no artigo 25.5 da Orde de 12 de Xullo de 2011. A cualificación obtida na devandita proba consignarase na avaliación final de módulos do curso correspondente. O devandito alumnado non terá dereito a realizar para eses módulos as correspondentes actividades de recuperación a que se refiren os artigos 29.3, 31.4 e 34.3 da Orde de 12 de Xullo de 2011, e no caso do segundo curso do réxime ordinario non terá acceso ao módulo de Formación en Centros de Traballo no período ordinario.

8/ Quedará a criterio do profesor/a, en función das características do alumnado, o traballo desenvolvido, a actitude, etc.... o substituír unha ou varias probas pola entrega de exercicios, traballos, exposición dos mesmos, etc.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

1/ Os mínimos esixibles para acadar a avaliación positiva do módulo son os reflectidos no apartado 4c, de tal xeito que o alumno/a deberá superar cando menos estes mínimos.

2/ Segundo establece a normativa vixente o número máximo de faltas para ter dereito a ser avaliado polo procedemento ordinario non pode ser superior a 10% sempre e cando esas faltas sexan sen xustificar debidamente. De calqueira xeito o alumno/a será apercibido cando o número de faltas supere o 6 % de faltas sen xustificar.

3/ As notificacións tanto de apercibementos como da perda do dereito á avaliación continua poderá ser notificado por escrito e con acuse de recibo tanto os pais ou titores legais como ao propio alumno/a a non ser que o alumno/a sexa maior de idade, nese caso só se lle notificara ao alumnado

4/ Para a xustificación das faltas só se admitirán xustificantes por escrito e de carácter oficial: xustificantes médicos, de asistencia a exames oficiais, asistencias a oficinas do INEM, etc. Nestes xustificantes deberá reflexarse o día, o motivo e o intervalo de tempo nos que o alumno/a estivo en ditas instalacións.

5/ No caso de que as ausencias superasen sin motivo xustificadas o 10 %, dará lugar a perda do dereito a avaliación continua do alumno/a. Nembargantes o alumno/a poderá asistir as clases ordinarias seguindo o seu criterio pero non poderá esixirle ao profesor a explicación da materia non recibida debido a ausencia, nin a realización de novas prácticas que interrompan de calqueira xeito o normal desenvolvemento tanto teórico como práctico do resto dos alumnos/as.

6/ Os alumnos/as que perdan o dereito a avaliación continua, deberán facer unha proba dos seus coñecementos. Os contidos desta proba serán de toda a materia reflectida na programación para o módulo no apartado de contidos mínimos. Esta proba será teórica.

7/ A data/as serán notificadas ó alumnado por medio do taboleiro de anuncios da aula, taller ou centro con tempo suficiente e non ten porque coincidir coas das probas finais ordinarias e extraordinarias do resto dos alumnos/as deste xeito, se o docente así o estimase oportuno, ditas probas poderán ser durante varios días, de mañá, de tarde etc.

8/ A estrutura das probas será a mesma que a que realizarán o alumnado sen perda de avaliación continua.

9/ No caso de que ditas probas fosen avaliadas positivamente con 5 ou máis puntos, o alumno superaría o módulo.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Farase un seguimento ao terminar cada unidade na aplicación informática da programación no que se recollera o grado de cumprimento da mesma, así como as medidas correctoras que se apliquen de ser necesarias e a especificación das causas que as motivaron, obtendo conclusións en función dos resultados das avaliacións, das dúbidas que xurdan na aula e en titorías coa fin de obter mellores resultados formativos. Na memoria de departamento que se elabora ao final do curso académico especificaranse as medidas a adoptar de acordo coa programación do vindeiro curso no caso de non acadar algún dos obxectivos previstos. Para avaliar a práctica docente, pode realizarse unha enquisa de satisfacción docente, na que o alumnado poderá valorar distintos aspectos ademais da propia práctica docente.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ao comezo das actividades do ciclo formativo, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Nesta sesión, o profesor ou profesora que se encargue da titoría dará a información dispoñible sobre as características xerais do grupo ou sobre as circunstancias especificamente académicas, ou persoais con incidencia educativa. Esta información poderase obter:

- 1- Dos informes individualizados de avaliación da etapa anteriormente cursada, se o centro os tivese ou se os alumnos ou alumnas os achegan.
- 2- Dos estudos académicos ou as ensinanzas de formación profesional (de carácter regrado, ocupacional ou continuo) previamente realizados.
- 3- Do acceso mediante proba para o alumnado sen titulación.
- 4- Dos informes ou ditames específicos do alumnado discapacitado ou con necesidades educativas especiais que poida haber no grupo.
- 5- Da experiencia profesional previa.
- 6- Da matrícula condicional do alumnado estranxeiro.
- 7- Da observación do alumnado e as actividades realizadas nas primeiras semanas do curso.
- 8- Probas iniciais específicas

Os acordos que adopte o equipo docente nesta sesión de avaliación recolleranse nunha acta, especialmente aqueles que teñan que ver cos aspectos de flexibilización na duración das ensinanzas para o alumnado con necesidades educativas especiais.

Esta avaliación inicial en ningún caso levará consigo cualificación para o alumnado.

Así mesmo esta avaliación debará facilitar información sobre:

- O nivel dos coñecementos previos.
- Detección de problemas cognitivos (elaboración de ideas, contestación a preguntas, resolución de problemas, etc) e de conducta e/ou integración.
- No caso de coñecer aos alumnos do curso anterior pode obviarse a realización desta proba.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O educador/a debe asumir un principio básico que se debe de ter moi en conta, dito principio versará sobre os diferentes ritmos de aprendizaxe dos alumnos do seu módulo, así coma os diferentes intereses e motivacións. Para verificar estes diferentes ritmos e motivacións e dar resposta a estas necesidades efectuaranse actividades complementarias de reforzo coas que se poderá atender adecuadamente estas necesidades educativas por parte do alumno/a. O alumnado que non acade os mínimos esixibles poderá voluntariamente realizar exercicios de reforzo que proporá o docente para cada una das Unidades Didácticas do módulo.

No caso de que a pesares das actividades de reforzo non se conquerira por parte do alumnado os obxetivos, se optaría por acadar un ritmo máis axeitado o alumno/a rebaixandoselle o nivel do esixido de maneira que pouco a pouco fora sacando o módulo se non nun curso en dous.

- Os problemas de integración e aprendizaxe as formas de abordalos serían os seguintes:

a) Alumnado con problemas de conduta: As características fundamentais dos problemas de conduta son:

-Fan referencia a un conxunto de condutas que, pola súa intensidade, frecuencia e duración deterioran significativamente o proceso de desenvolvemento persoal e social.

-O comportamento é avaliado como alterado en referencia a unha norma de idade ou evolutiva. O que xoga un papel adaptativo nunha idade pode resultar alterado noutra.

-A norma, para avaliar unha conduta como patolóxica, debe ter en conta as características do medio educativo, social e cultural ao que pertence a persoa, xa que a conduta é altamente influenciábel polo contorno.

-O comportamento alterado supón unha pauta condutual relativamente estable.

-A conduta alterada afecta de maneira significativa a relación do suxeito co medio social.

A conduta do profesor ante ese alumnado debe contemplar un fomento da autoestima. A autoestima consiste en vernos capaces de facerlles fronte aos desafíos da vida e sentirnos merecedores da felicidade.

Ninguén que se desprece a si mesmo pode ser feliz. Hai que evitar tanto a sobreprotección como a falta de atención ao alumno/a.

Integrando as seguintes actuacións:

- Eloxiar sempre que haxa ocasión.

- Ensinar a eloxiar os outros.

- Evitar as críticas ácidas á globalidade da persoa, centrarse na conduta.

- Corrixir os erros construtivamente, dando alternativas.

- Estimular a consecución do éxito, valorando o esforzo tanto como o logro.

- Mostrarse interesado polas súas cousas.

- Facerlle saber que é aceptado e querido tal como é.

- Axudarlle a propoñerse metas realistas, non crear expectativas inalcanzables.

- Ensinarlle a respectar as normas e asumir responsabilidades.

- Facerlle ver as súas propias calidades e valores.

- Evitar comparacións, especialmente cos amigos e irmáns.

- Facelo consciente de que ninguén é perfecto e de que todo se pode mellorar.

- Así mesmo a superación do autoritarismo e permisivismo esixe un estilo educativo que integre normas, diálogo e autonomía. Hai estratexias do profesorado que melloran a conduta do alumnado por exemplo: conversación particular eloxiosa e estimulante, recoñecemento público de que o alumno/a está mellorando, eloxio público, corrección privada.

Outros procedementos tenden a empeorar a conduta: manifestación pública de que o alumno/a está empeorando, sarcasmo público ou privado, recriminación pública reiterada. En xeral, debemos corrixir en privado e felicitar en público. A conduta mellora se, ademais de á razón, atendemos tamén ás emocións e aos sentimentos do alumnado.

No caso de que a pesares das actividades de reforzo non se conquerira por parte do alumnado os obxetivos, se optaría por acadar un ritmo máis axeitado o alumno/a rebaixandoselle o nivel do esixido de maneira que pouco a pouco fora sacando o módulo se non nun curso en dous.

- Os problemas de integración e aprendizaxe as formas de abordalos serían os seguintes:

a) Alumnado con problemas de conduta: As características fundamentais dos problemas de conduta son:

-Fan referencia a un conxunto de condutas que, pola súa intensidade, frecuencia e duración deterioran significativamente o proceso de desenvolvemento persoal e social.

-O comportamento é avaliado como alterado en referencia a unha norma de idade ou evolutiva. O que xoga un papel adaptativo nunha idade pode resultar alterado noutra.

-A norma, para avaliar unha conduta como patolóxica, debe ter en conta as características do medio educativo, social e cultural ao que pertence a persoa, xa que a conduta é altamente influenciábel polo contorno.

-O comportamento alterado supón unha pauta condutual relativamente estable.

-A conduta alterada afecta de maneira significativa a relación do suxeito co medio social.

A conduta do profesor ante ese alumnado debe contemplar un fomento da autoestima. A autoestima consiste en vernos capaces de facerlles fronte aos desafíos da vida e sentirnos merecedores da felicidade.

Ninguén que se desprece a si mesmo pode ser feliz. Hai que evitar tanto a sobreprotección como a falta de atención ao alumno/a.

Integrando as seguintes actuacións:

- Eloxiar sempre que haxa ocasión.

- Ensinar a eloxiar os outros.

- Evitar as críticas ácidas á globalidade da persoa, centrarse na conduta.

- Corrixir os erros construtivamente, dando alternativas.

- Estimular a consecución do éxito, valorando o esforzo tanto como o logro.

- Mostrarse interesado polas súas cousas.

- Facerlle saber que é aceptado e querido tal como é.

- Axudarlle a propoñerse metas realistas, non crear expectativas inalcanzables.

- Ensinarlle a respectar as normas e asumir responsabilidades.

- Facerlle ver as súas propias calidades e valores.

- Evitar comparacións, especialmente cos amigos e irmáns.

- Facelo consciente de que ninguén é perfecto e de que todo se pode mellorar.

- Así mesmo a superación do autoritarismo e permisivismo esixe un estilo educativo que integre normas, diálogo e autonomía. Hai estratexias do profesorado que melloran a conduta do alumnado por exemplo: conversación particular eloxiosa e estimulante, recoñecemento público de que o alumno/a está mellorando, eloxio público, corrección privada.

Outros procedementos tenden a empeorar a conduta: manifestación pública de que o alumno/a está empeorando, sarcasmo público ou privado, recriminación pública reiterada. En xeral, debemos corrixir en privado e felicitar en público. A conduta mellora se, ademais de á razón, atendemos tamén ás emocións e aos sentimentos do alumnado.

b) Con problemas de aprendizaxe: O traballo de aula con estes alumnos rexeráse polos seguintes principios:

- Fomentar unha aprendizaxe activa e construtivista.
- Diseñar un proceso de ensino-aprendizaxe significativo, elaborando os procesos de mediación necesarios.
- Diseñar plans sistemáticos de autoavaliación.
- Facilitar a construción autónoma das aprendizaxes.
- Facilitar a conexión funcional das aprendizaxes mediante estratexias de prácticas coa comunidade.
- Fomentar o uso da aprendizaxe cooperativa e a participación en grupos sociais heteroxéneos.
- Fortalecer as vías de participación familiar mediante a acción da titoría.
- Estimular o interese, as actitudes favorables, a superación e a solidariedade fronte ás dificultades.
- Promover o uso das TICS.
- Potenciar as actividades de atención e de motivación.
- Facilitar o uso de axendas de planificación de actividades de recuperación on discapacidade intelectual.

c) A consideración de discapacidade intelectual require da coexistencia de tres criterios relacionados entre si: a existencia dun funcionamento intelectual significativamente inferior á media, a presenza de dificultades en dúas ou máis habilidades adaptativas e que se manifieste antes dos 18 anos.

- O funcionamento intelectual fai referencia a un nivel de intelixencia inferior ao medio. Ata hai ben pouco considerábase a intelixencia como unha capacidade innata e non modificable, o que supoñía que unha persoa, ou ben nacía intelixente, ou pouco se podía facer desde a educación por ela. Hoxe en día, a concepción da intelixencia achégase máis á consideración proposta por Gardner, que fala da existencia máis ca dunha capacidade xeral, dunha estrutura múltiple con sistemas cerebrais semiautónomos, pero que, pola súa vez, poden interactuar entre si. As implicacións desta concepción para o eido educativo son obvias. Se falamos da existencia de diferentes capacidades cognitivas, estamos dicindo que cabe a posibilidade de desenvolver unha destreza aínda que outras non se desenvolvan tanto, e que este feito pode redundar no incremento do conxunto da capacidade. As estratexias a desenvolver con este tipo de alumnado serán as seguintes:

- Traballar a autonomía persoal, xa que neste colectivo son moi acusados aspectos tales como a sobreprotección.
- Proporcionarlles un extra de motivación, xa que o esforzo que lles supoñen moitas tarefas fan que se incorporen ás actividades con maior dificultade.
- Axudarlles a construír unha autoestima axustada, xa que é un elemento fundamental para o equilibrio de calquera persoa, e máis cando conta con discapacidade, xa que teñen menos doado acadar polo reflexo, inconsciente ou non, que a sociedade proxecta sobre eles, e que eles si perciben con claridade.
- Ampliando as oportunidades que o medio lles proporciona, xa que, se estas son axeitadas, o seu pronóstico mellorará, agás que se trate de atrasos mentais progresivos

d) Con sobredotación intelectual.

Unha definición de consenso sería a que considera as persoas superdotadas como aquelas con capacidade cognitiva superior á da media da poboación da súa mesma idade, así como unha serie de características ou trazos determinados. Así, podemos dicir que a intelixencia ten dous compoñentes: o innato (as distintas aptitudes) e o adquirido (adquisición de coñecementos e adestramento). A existencia desta característica non implica necesariamente un rendimento académico notable. Tamén aquí se presentan casos de fracaso escolar. O tratamento axeitado para estes casos é o seguinte:

- Precisa dunha ensinanza adaptada, cun enfoque multidisciplinar nun contexto educativo enriquecido e dinámico, estimulante para o seu desenvolvemento.
  - Require do acceso a recursos e materiais adicionais, que deben ser planificados especificamente. Cómprelle exhibibilidade no seu horario e nas súas actividades, polo que é conveniente que, cando sexa posible, deixemos que continúe co traballo ata que estea seguro e satisfeito coa tarefa realizada.
  - Precisa participar moi activamente no proceso de ensinanza e aprendizaxe e ter a oportunidade de poder poñer en práctica as súas habilidades.
  - É imprescindible un contorno no que se valoren as ideas creativas e orixinais, máis cá repetición dos contidos.
  - Cómprelle un clima social no que se sinta aceptado, e precisa de orientación no manexo das relacións interpersoais e sociais.
- e) Alumnos baixas capacidades de mobilidade:
- Para aquel alumnado, que presente problemas de mobilidade se lles deseñarán actividades complementarias, para realizaren os contidos básicos dos procedementos do taller.
  - Estudarase, no seo do departamento e coa xefatura de estudos, a posibilidade de reforzos fóra de horario lectivo.
- f) De carácter lingüístico:
- Dada a incorporación de alumnado estranxeiro, e a obriga do cumprimento do Decreto de Galego, facilitaráselle ao alumnado o material docente e recursos didácticos no seu idioma vehicular.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

O Artigo segundo do Real Decreto 659/2023, do 18 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia establece a Finalidade da formación profesional facendo mención á educación en valores.

1. A formación profesional comprende un conxunto de accións formativas que capacitan para o desempeño cualificado das profesións, o acceso ao emprego e a participación activa na vida social, cultural e económica.
  2. No ámbito do sistema educativo ten por finalidade preparar o alumnado para a actividade nun campo profesional e facilitar a súa adaptación ás modificacións laborais que se poidan producir ao longo da vida, así como contribuír ao seu desenvolvemento persoal, ao exercicio dunha cidadanía democrática e á aprendizaxe permanente.
- Ademais, na preparación das persoas cobrará singular importancia a transmisión de actitudes e normas para un desempeño profesional respectuoso co medio ambiente, cumpridor coa normativa de seguridade e prevención de riscos laborais, e fortalecedor da calidade e da mellora continua da súa actividade e do espírito emprendedor.
- Así mesmo, dirixirase a conseguir o desenvolvemento integral da persoa á marxe dos estereotipos e dos papeis en función do sexo, o rexeitamento de toda forma de discriminación e a garantía dunha orientación académica e profesional non condicionada polas diferenzas sexuais.
- Debe polo tanto proporcionar unha información máis completa indo máis alá dos contidos propios do módulo, introducindo en cada unidade un conxunto de coñecementos transversais en paralelo cos de tipo técnico.

Os posibles temas transversais son:

1. NO ÁMBITO PROFESIONAL.

- Fomento do traballo en equipo: Cada día máis no ámbito profesional necesitanse equipos que dende unha especialización profesinal individual se afronten en equipo aqueles aspectos interdisciplinares. Para

promover estas actitudes crearanse equipos de traballo para realizar as prácticas de obradoiro. Os equipos de traballo integraránse por aqueles alumnos/as que presenten unha maior diferenza tanto en coñecementos previos como en habilidades favorecendo un auténtico aprendizaxe cooperativo.

- Orgullo profesional polo traballo ben feito: Fomentárase no alumnado o orgullo profesional polo traballo ben feito, facendolle comprender o alumno/a a importancia deste, tanto para o bo funcionamento da sociedade e da economía como para unha promoción persoal. Desterro das malas prácticas e de crear mala imaxe.

- Seguridade e saúde laboral: Promoverase o máximo rigor en temas de seguridade, esixindo a utilización dos EPIS Desterrando prácticas inseguras. Sobre todo facendolles entender aos alumnos que os máis perxudicados cando se produce un accidente son os traballadores.

- Responsabilidade: O mantemento e reparación de vehículos conleva unha dose importante de responsabilidade pois implica o mantemento de sistemas de seguridade no vehículo. Formárase o alumno facendo fincapé nestes aspectos ate conseguir un sentimento de responsabilidade no traballo.

- Orde e limpeza: O orde e a limpeza non é sómente unha fórmula eficaz de prevención de riscos laborais, tamén é un valor en si mesmo que potencia a produtividade e o benestar no traballo.

- Mantemento de equipos e instalacións: Faráselle entender o alumnado que o material e as instalacións son para uso e disfrute non sómentes del, se non tamén dos futuros alumnos e que o seu respecto e conservación é absolutamente necesario. Formando desta maneira para unha futura práctica profesional axeitada. O alumnado debe comprender o ventaxoso de ter un equipo debidamente conservado

2. NO ÁMBITO GLOBAL

- Educación moral e cívica: fomento de actitudes de respecto cara os demais, fomento de actividades de traballo en equipo. Trabállase tamén na valoración e conservación dos equipos, materiais e instalacións do centro coas que se traballa

- Educación para a paz: buscarase favorecer a colaboración entre os alumnos/as, o respecto polas opinións, ideas, solucións e modos de traballos distintos ós propios.

- Educación para a igualdade entre os sexos: fomentárase o trato non discriminatorio, particularmente nas actividades desenvoltas no taller, evitando perpetuar a idea tradicional da existencia de roles de traballo e profesións exclusivamente masculinos. Promoverase a análise crítica de certos estereotipos que ubican á muller no mundo do automóbil coma un suxeito meramente publicitario. Evitárase o uso de linguaxe sexista e inculcaranse valores que produzan un cambio en actitudes a partir da colaboración entre sexos nos grupos de traballo.

- Educación ambiental: nesta materia o tema trátase, non tanto como un contido transversal, senón incluído explicitamente na programación, na meirande parte das unidades de traballo, de xeito que comprenda a interrelación entre as actividades propias do módulo e as súas repercusión sobre o medio ambiente.

- Educación para a saúde: deberase asumir como integrante de todos os contidos do módulo, e posto que as actividades a desenvolver, son unha fonte de riscos importantes, deberase fomentar o coñecemento dos mesmos, así coma dos hábitos e medidas de precaución e seguridade, tanto persoais como de uso, para evitar danos derivados das mesmas

- Educación do consumidor: aínda que non se trate explicitamente en ningunha unidade débese procurar ó alumnado de instrumentos de coñecementos, análise e crítica que o capaciten para adoptar unha actitude responsable ante ofertas de diferentes tipos (especialmente na propaganda de vehículos) tendo en conta as consecuencias persoais e sociais que conleva o consumo irresponsable

- Educación vial: promoverse o análise crítico de certas actitudes e comportamentos que contraveñen as normas de circulación (excesos de velocidade, relación alcohol-condución.), poñendo en perigo a integridade persoal e allea.

Buscarase tratar o tema implícitamente en todas as unidades de traballo

Todos estes temas de carácter transversal estarán presentes na aula-taller en todo momento e en cada unha das U.D.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

En colaboración co departamento se participará o máis activamente posible na programación e búsqueda de actividades complementarias, ben no propio centro ou tamén fomentando as visitas didácticas que garden relación cos contidos do módulo.

As actividades complementarias extraescolares organizadas polo departamento, terán a mesma consideración que una clase normal, e poderán ser avaliadas do mesmo xeito de cara a obtención do aprobado do módulo. Contéplase a posibilidade de:

- Visitas a empresas.
- Asistencia a feiras do automóbil.
- Asistencia a conferencias.
- Elaboración de documentación fora da aula.
- Participar en concursos.

10.Outros apartados

10.1) Principais normas de convivencia

1/ A vestimenta empregada no módulo será :

a/ Nas clases de teoría non se poderá poñer gorras, panos na cabeza, gafas de sol ou calquera prenda que oculta a cara salvo que por motivos médicos xustificados se obteña permiso do profesor do módulo.

No resto do corpo a vestimenta será en todo momento correcta, non podendo asistir en chanclas, bañador, sen camiseta, etc....

10.2) Información da programación

Na web do centra e na aula virtual, o alumnado poderá consultar a programación coa secuenciación e criterios de avaliación.

10.3) Covid 19

Durante o curso 2024-2025 non haberá un protocolo específico de adaptación ao contexto da Covid-19 no ámbito educativo. Non obstante, será preciso observar unha serie de recomendacións especificadas tales como:

- 1- Ventilación de espazos.
- 2- Hixiene de mans e hixiene respiratoria.
- 3- Recomendación de uso de máscara en caso de estar infectado polo virus

4- Actuación ante síntomas compatibles e casos positivos de Covid-19.